

Forflag, der er stillet af et enkelt æret Medlem af Udvalget, men jeg har dog ikke troet at kunne tiltræde dette; thi jeg er fuldkommen enig med det ærede Udvalgs Majoritet deri, at det vilde være det Usælsigste og Hensigtsmæssigste, at Bederlags-Obligationerne bære den her i Landet tilvante Rente af 4 pCt., og at man derfor bør capitalisere paa en saadan Maade, at den aarlige Rente kan fastsættes til 4-pCt.

Jeg troer, at denne Maade at capitalisere og forrente paa vil være den meest fordeelsagtige og usælsigste for Eierne af det privilegerede Hartkorn, eller Bederlags-Obligationernes Ihænderhavere; og jeg antager heller ikke, at der fra Statens finansielle Standpunkt kan være Noget at erindre derimod, og, er dette saaledes, da troer jeg ogsaa, at man paa denne Maade bør imødekomme de privilegerede Hartkornseiere. Jeg har gjort en Beregning over, hvorledes Erstatningssummen i det Hele vil stille sig, efter Udvalgets Majoritets Forflag og efter mit, og det har vist sig, at det ikkun gjør en meget ubetydelig Forskjel.

Jeg er fuldkommen enig med de ærede Medlemmer af Udvalget, som ere af den Formening, at der ikke kan tilkomme nogen Erstatning for Grevernes og Baronernes saakaldte Frihedshartkorn, thi jeg anseer disse Privilegier ophævede efter Grundlovens, jeg erindrer ikke for Diebliffet hvilken Paragraph.

Ordføreren: Det synes, at de Grunde, hvorfra vi ere gaaede ud, ved at gjøre Forskjel imellem complete og ucomplete Hovedgaarde, blive noget mistydede, og navnlig af den sidste ærede Taler, naar han forudsætter, at Udvalgets Fleertal mener, at Fæstegodsset kunde udbringes til et høiere Beløb, naar Hartkornet er egaliseret; nei, det mene vi visseelig ikke, thi det er der ikke mindste Grund til at troe; men vi mene, at Hovedgaardstaxten, Hovedgaarden selv, den bliver mere værd. Man maa nemlig vel erindre, at Eieren af en Hovedgaard, som har netop 200 Tdr. Hartkorn Fæstegods, den kan, under den nu gjældende Lovgivning ikke sælge en eneste Tønde, uden, at den aldeles taber Skatteprivilegiet. Det er dette Hovedsynspunkt, hvorfra vi gaae ud. Ja, man vil maaskee sige, at Eieren mu-

lig ikke vil sælge; saa svarer jeg: det kan gjerne være, men blot den Frihed, han har, den gjør, at hans Eiendom i det Hele har en høiere Værdi. Han kan sælge, eller den kommende Eier kan, naar Hartkornet er egaliseret, sælge hvad Dag han vil, uden at det har nogen Indflydelse paa Skatterne af hans Hovedgaardstaxt (Ja!). — Ved hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier) yttrede, skal jeg tillade mig strax at gjøre nogle Bemærkninger. Han siger, at vi ved at gjøre Forskjel mellem complete og ucomplete Gaarde gaae ud fra et vilkaarligt Skjøn. Ja, det er fuldkommen sandt; men jeg gad vidst, hvorledes denne Taler eller nogen anden vil bevise, at Udkastet ikke selv er gaaet ud fra et aldeles vilkaarligt Skjøn; jeg gad vidst, som jeg før sagde, hvorledes den, der bevæger sig mellem fuld Erstatning og slet ingen Erstatning, overhovedet vil angive Grunden, hvorfor han netop har valgt et saadant Tal, som han tager, og ikke noget andet; jeg gad vidst, hvorledes Udkastet er kommet til sine 3½ pCt. Rente; hvorledes det har ladet Fourage-skatten falde bort, og flere Ting. Det er denne Sags Historie, at hver Gang den er kommen under offentlig Behandling, saa er Bederlaget blevet formindsket. Den første Gang, vi hørte Tale om den i Roeskilde Ständerfal, da taltes der om fuld Erstatning for alle Afgifter til Staten; den kom til Viborg og strax sank Rentefoden ned til 3½ pCt.; men da skulde der ogsaa gives Erstatning for Fouragelevering. Nu ligger den for os; nu har Regjeringen ladet Fouragen falde bort, og det er aldeles i sin Orden; og det vil være en reen systematisk Fremgangsmaade, naar den endnu under vore Hænder synker en lille Smule (Latter). Jeg troer ogsaa, at man i Landet er fuldkommen forberedt derpaa; jeg troer, at Eierne af det privilegerede Hartkorn allerede for længe siden ere blevne enige med sig selv om, at, kunne de nu faae 3 pCt. Rente, saa tør de ingenlunde vente mere, og saa maae de ogsaa dermed være vel tilfredse. Det er det System, hvorfra Udvalgets Fleertal er gaaet ud; vi ville give dem 3 pCt. Rente, men af andre Grunde, og af Grunde, som jeg troer, at man ikke skal kunne modsigte, ville vi gjøre Capitali-